

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2020 GODINU

Fondacija „Andjela“

Sadržaj	strana
1. Uvod.....	1
2. Delovanje u toku 2020 godine.....	2
3. Planirane aktivnosti za 2021 godinu.....	4
4. Pregled finansijskog poslovanja u 2020 godini.....	5

1 UVOD

Fondacija „Andjela“ je osnovana sa ciljem da omogući adekvatnije (optimalno) korišćenje stambenog prostora u kom boravi osoba kojoj su neophodna invalidna kolica. Zbog specifičnosti i raznovrsnosti ove populacije, svesni smo da je za svaki stambeni prostor potrebno uraditi adaptaciju koja je individualna i specifična. Isto, zbog teškog materijalnog stanja mnogih osoba u invalidnim kolicima a i zbog ne postojanja procedura da se adaptacija izvrši na zahtev, verujemo da sredstva donatora i uz rad čitavog tima će imati vrlo pozitivan, humani efekat. Na ovaj način, a pogotovo uz izgradnju cele stambene jedinice po principima pristupačnosti, stvara se fond stanova koji će uvek imati svoju tržišnu vrednost u budućnosti.

Roditelji osoba sa invaliditetom (OSI) u ovom momentu vrlo teško ostvaruju svoje pravo na rad. Prepreke su često toliko nepremostive, kako na strani pozitivnih Zakonskih propisa i prepoznavanja ove potrebe, tako i sa aspekta roditelja koji uglavnom smatraju da zapošljavanje nije izvodljivo, odustaju od radnog angažovanja i ostaju uz dete. Fondacija „Andjela“ će aktivno učestvovati u omogućavanju pretpostavki za ostvarenje radnog odnosa roditelja OSI.

Stručna literatura:

1. Situaciona analiza položaj dece ometene u razvoju i invaliditetom u Srbiji, NOOIS 2017 godina. Dokument ima dosta statistika i analiza, a ono što je bitno za opredeljenje Fondacije Andjela navodi se sledeće:
  - Porodice gde je član OSI imaju ekonomsku situaciju iznad proseka na nivou Srbije kada se radi o siromaštvu.

- Preporuka je da nadležni organi daju podršku zapošljavanju roditelja OSI populacije.
- 2. Doktorska desertacija „Povezanost stigme i crta ličnosti sa kvalitetom života roditelja dece sa poremećajem iz spektra autizma i motoričkim poremećajima“, Marija R. Čolić, 2020 godina.

Desertacija je vrlo stručna i nije moguće da neko ko nije student psihologije prepozna navode. Ipak, može se zaključiti da su roditelji izloženi većem riziku mentalnog oboljenja.

Moje zapažanje, što nije navedeno u desertaciji, da jedan od načina da se sačuva mentalno zdravlje roditelja je zaposlenje jer omogućava promenu svakodnevnice. U periodu koji i sada traje, mere zaštite od Covida-19 su dovele da regularna populacija živi izolovano, što je karakteristika života porodice OSI populacije. Regularna (tipična) populacija je izrazila nezadovoljstvo izolacijom, otuđenjem, uvećanim brojem mentalno obolelih osoba, a njihov život je sada doveden u situaciju kako roditelji OSI inače žive.

2 DELOVANJE U TOKU 2020 GODINE

Presek urađen na 15 januar 2021 godine

Broj poslatih meilova prema preduzećima koja ostvaruju dobit iz poslovanja – 63.

Ovi meilovi imaju kratku prezentaciju Fondacije, i vrlo kratak tekst sa pozivom na saradnju ili donaciju.

Nije zabeležen nijedan odgovor.

Broj poslatih meilova trgovinskim lancima radi postavljanja donatorske kutije – 7.

Nije zabeležen nijedan odgovor.

Sa Delhaizom Fondacija ima poseban dogovor oko zapošljavanja i mogućnosti da se postave donatorske kutije u njihove maloprodajne objekte. Dogovor je usmen i odraz je dobre volje.

Broj poslatih meilova finansijskom organizacijama, banke i osiguranja, - 6

Dve banke su odgovorile da u 2020 godini nemaju prostor za donacije. Ostali nisu odgovorili.

Obratili smo se fondacijama, odnosno NVO sa namerom da ukažemo na problematiku stambenog fonda koji nije adekvatan za osobe koje koriste invalidska kolica kao i sistemski problem da roditeljima dece/osoba sa invaliditetom nije omogućeno ravnopravno učešće na konkursima za radno mesto. Meilovi su poslati na adrese 17 organizacija. Osim nemačke ambasade, nije uspostavljena komunikacija za dalje rešavanje navedene problematike.

U okviru organizacija koje smo kontaktirali, ima i tri udruženja osoba koja koriste invalidska kolica, nije bilo odgovora, a time ni prepoznavanja mogućnosti saradnje. Isto, fondacije koje su imale konkurse vezano za zaposlenost, fokus je bio na porodicama koje su ispod nivoa siromaštva, na samohranim roditeljima (uglavnom majke) i ženama iz sigurnih kuća. Nije prihvaćeno da u ovim grupama postoje i roditelji OSI populacije koji zbog specifičnosti i sistemski nerešene brige oko OSI nisu u mogućnosti da odgovore na zahteve konkursa. Ove specifičnosti se ogledaju u najmanje dvema činjenicima:

- Nije moguć rad na puno radno vreme, a često ni za pola radnog vremena
- Usled dužeg perioda brige oko deteta, izgubili su kvalifikacije za obavljanje posla za koji su se školovali

Zakonska regulativa ne prepoznaje ovaj deo populacije tako da nisu stvorenni preduslovi kako bi se organizovali i usmerili konkursi za posao, kao i konkursi koje organizuju NVO.

Ipak, smatramo da je moguće ostvariti zaposlenje roditelja OSI i sa postojećim uslovima dok se ne steknu elementi za masovniji pristup ovoj problematici. Primer su i roditelji koji rade puno radno vreme, ali kod njih je karakteristika da neki član porodice se žrtvuje jer je uz dete ceo dan ili su postigli da im deca idu u ustanove socijalne pomoći, što nije dostupno svima jer su liste čekanja podugačke.

U toku 2020 godine urađen je projektni zadatak, kao prvi korak, za zgradu koja treba da bude urađena po standardima pristupačnosti. Razgovori koji su vođeni sa investitorima nisu dali očekivan dogovor, za sada. Jer, i dalje se grade zgrade sa uskim hodnicima, bez adekvatnog pristupa, kupatila imaju kade, stolarija nije dovoljno široka, pragovi i prepreke i dalje postoje unutar stana. Kupatilo je prostor koji se projektuje je prilično skučen kako bi ostale prostorije imale veću površinu. Zahtevi za pristupačnu zgradu, zbog većih površina za komunikaciju, većih garažnih površina zbog većih zahteva u površini korisnika automobila, povećava cenu što na investitore deluje prilično destimulativno. Oni, jednostavno, ne žele da se odreknu svoje pune zarade. Ova zgrada će imati tržišni karakter i neće biti predmet donacija. Ipak, Fondacija veruje da neće biti problem izvršiti prodaju, jer će stanovi biti ponuđeni svima na teritoriji Srbije, ne samo Beogradu. Pošto imamo već strukturu stanova, spratnost, sledeći korak je izrada projekta koji bi onda vizuelno bio prezentovan potencijalnim kupcima. Sa prikupljenim zainteresovanim porodicama, razgovor oko izgradnje zgrade sa investitorima će imati veću verovatnoću da će doći do realizacije.

Pored maksimalne transparentnosti, što će biti više reči u četvrtom delu Izveštaja, Fondacija vodi računa o obnovljivosti, odnosno ekologiji.

Svi članovi imaju elektronski potpis kako bi moglo da se radi na daljinu sa minimalnim zahtevima za štampu.

U tom smislu je urađena donatorska kutija od prirodnih materijala, samo karton i konac kojim je ispletena mreža kao zaštita za kutiju.

3 PLANIRANE AKTIVNOSTI ZA 2021 GODINU

Ono što Fondacija Andjela ima namjeru da se bavi u 2021 godini je prepoznavanje koji zakoni trebaju biti usklađeni, a samim tim izraditi i predloge izmene istih:

1. **Zakon o porezu na dohodak građana.** U cilju stimulacije zapošljavanja, Zakon omogućava poslodavcu da, uz određene uslove, dobije povrat plaćenog poreza na zarade ako je zaposleno lice bilo na birou rada 6 i više meseci. Pošto roditelji OSI populacije uglavnom nisu evidentirani na birou, Fondacija ima predlog da se uvede kategorija Roditelj OSI populacija koji nisu u obavezi da budu evidentirani na birou duže od jednog dana čime bi ova beneficija trebala da dodatno stimuliše poslodavce za zapošljavanje ove marginalne grupe.
2. **Zakon o radu** treba uskladiti sa prethodno rečenim. Naime, da se omogući da puna radna nedelja bude manje od 40 sati, odnosno manje od 8 sati dnevno. Isto, potrebno je u Nacionalnoj službi za zapošljavanje omogućiti da postoji i treća kategorija zapošljavanja. Sada je to redovna populacija i invalid. Treća kategorija bi bila roditelj OSI.
3. **Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje.** Kako bi se postigla celina za promene Zakona o porezu na dohodak građana i Zakona o radu, u ovom zakonu je potrebno izvršiti korekciju obračuna doprinsosa za obavezno socijalno osiguranje. Korekcija se sastoji u tome da se prihvati realizovan fond časova rada za roditelje OSI populacije, što znači da obračun može da se uradi na časove rada manje od 40 nedeljno i da nema redukovanja zarade za isplatu zaposlenom.
4. Dovesti **Zakon o socijalnom preduzetništvu** do nivoa da se usvoji u Skupštini i da budu uključeni i roditelji, ne samo OSI.
5. Kada se zaposli osoba sa fizičkom invalidnošću, treba da dobije i invalidninu i zaradu.

6. Uvođenje stomatologije u privatne okvire (bolnice) tamo gde već postoje uslovi za anesteziju.
7. Upoznavanje Ministarstva zdravstva sa pozivom Razvojni pedijatar i formiranje ovih kadrova.
8. Doniranje asistivnih sredstava manje vrednosti osobama sa invaliditetom.

Usput, tu je problematika smeštaja OSI, kvalitet kadrova, zdravstvene usluge drugo. Kao što je već jednom napisano, 12 godina, pod uslovom da se odmah počne sa promenama, što se neće desiti.

4 PREGLED FINANSIJSKOG POSLOVANJA U 2020 GODINI

Pored već navedenih aktivnosti, želim da objasnim i kako je zamišljeno gazdovanje sa sredstvima Fondacije.

1. Uplate donacija – uplatu je izvršilo 58 lica, od toga 10 su pravna lica. Svi donatori su isključivo prijatelji ili osobe koji me dobro poznaju. Nema uplate od nepoznatih donatora koji su se odlučili na osnovu ciljeva Fondacije.
Na veb stranici Fondacije Andjela, strana „Donacije“ se nalazi uputstvo i instrukcije za upлатu. Isto, nalazi se prikaz izvršenih uplata:
  - Broj uplatilaca
  - Ukupna sredstva na raspolaganju
  - Sredstva po fondovima
  - Utrošena sredstva za ciljeve fondacijeFondacija ima namjeru da bude apsolutno transparentna. Podaci se ažuriraju svakih 15 dana, 05 i 20-og u mesecu
2. Donatorske kutije – napravljeni su ugovori sa 5 pravnih lica. Pošto je saradnja počela u oktobru, prva uplata donatorskih sredstava biće u januaru 2021 godine
3. Aktivnosti – ovde su prikazani podaci da je neko zaposlen preko Fondacije i biće prikazano posebno za svaku adaptaciju ili događaj za koji je fondacija dala sredstva. Iznosi za adaptaciju ili događaj mora da bude jednak iznosu na strani „Donacije“, u delu gde se unosi iznos za Utrošena sredstva. Ovde, u Aktivnostima se dokumentuje trošak/donacija. mislim da niko ne objavljuje podatke na ovakav način, otvoreno i sveobuhvatno.

U listu „Kadrovi“ su navedena lica koja čine fondaciju, niko nije zaposlen u Fondaciji tako da nema troškova po tom osnovu. Jedini trošak koji je fondacija plaćala iz svojih sredstava (10% od svake donacije) je plaćanje računa za mobilni telefon.

FINANSIJSKI IZVEŠTAJ NA 31 DEC 2020 GODINE

	Broj	Uplate	Iznos Za donacije	Iznos Za troškove
Priliv				
I. Donacije				
Fizička lica	49	201.900,9	181.710,8	20.190,1
Pravna lica	10	56.600,0	50.940,0	5.660,0
	59	258.500,9	232.650,8	25.850,1
II. Osnivač				
Pozajmica				10.500,0
III. Ostalo				
Kamata				84,1
				36.350,1
Odliv				
Mobilni tel				29.693,5
Ostalo				5.815,6
				35.509,1

Sredstva na raspolaganju fondaciji

I. Donacije	232.650,8
II. Troškovi	841,0

Plastičan primer za razumevanje – ako je donacija RSD 500.000,00, za ciljeve ide 450.000,00 a za troškove fondacije 50.000,00. S tim sredstvima teško da može da se plati i neka ozbiljna kampanja, a zarade još manje. Sve humanitarne organizacije koje je kontaktirala Fondacija Andjela ima zaposlene.

Predsednik Upravnog odbora

Aleksandar Bogdanović